

MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Begreppet miljöfarlig verksamhet omfattar användning av mark, byggnad eller anläggning som medför eller kan medföra utsläpp i mark eller vatten (ytvatten eller grundvatten), föroreningar av mark, luft eller vatten, eller olägenhet för omgivningen av annat slag (exempelvis buller, ljus, strålning eller lukt) (Miljöbalken 9:1)

ANMÄLNINGSPLIKT

Anmälningsplikten syftar främst till att ge Miljönämnden information om en planerad eller befintlig miljöfarlig verksamhet, dess påverkan på omgivningen ur miljösynpunkt och om skyddsåtgärder vidtas i den utsträckning som behövs enligt miljöbalken. I förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd anges vilka verksamheter eller åtgärder som inte får anläggas eller vidtas utan att anmälan skett i förväg.

Även ändringar av anmälningspliktiga och i vissa fall tillståndspliktiga verksamheter skall anmälas. Det är även förbjudet att utan anmälan till tillsynsmyndigheten vidta efterbehandlingsåtgärder i förorenade områden enligt 10 kap miljöbalken som kan medföra mer än ringa ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna.

De miljöfarliga verksamheterna kan från prövningssynpunkt indelas i tre grupper; tillståndspliktiga (A- och B-anläggningar), anmälningspliktiga (C-anläggningar) och övriga (U-anläggningar). Indelningen bygger på verksamhetens storlek och hur miljöstörande verksamheten bedöms vara. Miljöbalkens bestämmelser gäller dock för alla verksamheter och inte bara för de som är tillstånds- eller anmälningspliktiga.

SÅ HÄR BEHANDLAR MILJÖNÄMNDEN EN ANMÄLAN OM MILJÖFARLIG VERKSAMHET

Anmälningsärenden enligt miljöbalken prövas av Miljönämnden. En skriftlig anmälan skall göras i god tid (minst sex veckor) innan verksamheten startar. Anmälan lämnas till Miljönämnden normalt i 3 exemplar. Miljönämnden har rätt att begära in kompletteringar av anmälan om den anses ofullständig.

Ett exemplar av anmälan skickas till Länsstyrelsen som samtidigt bereds tillfälle att yttra sig över ärendet. Andra statliga och kommunala myndigheter, organisationer och enskilda skall på lämpligt sätt och i skälig omfattning beredas tillfälle att yttra sig över ett anmälningsärende. När faktaunderlaget i ärendet är tillräckligt ska Miljönämnden förelägga om försiktighetsmått, förbud eller lämna besked om att ärendet inte föranleder någon åtgärd från myndighetens sida. Även om den som gör en anmälan inte formellt måste avvakta något beslut bör företaget ta kontakt med Miljönämnden innan åtgärder vidtas. Om en anläggning uppförs eller en verksamheten påbörjas innan Miljönämnden beslutat i anmälningsärendet, finns risk att företaget måste ändra det som redan gjorts.

VAD EN ANMÄLAN BÖR INNEHÅLLA

De uppgifter som ska finnas med i en anmälan anges i 25 § förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. I praktiken de uppgifter som efterfrågas i blanketten (Anmälan enligt miljöbalken om ny verksamhet). Om anmälan utformas på annat sätt är det viktigt att samtliga punkter som tas upp ovan och som ingår i blanketten tas med.

Skicka exemplar av anmälan till:

Miljönämnden, Bergsgatan 17, 205 80 Malmö

ÄNDRINGAR AV BEFINTLIGA VERKSAMHETER

Även ändringar av befintlig verksamhet omfattas av anmälningsplikt enligt 21 § punkt 3 förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. En anmälan om mindre ändring av befintlig verksamhet kräver inte en lika omfattande anmälan som vid anläggande av en ny verksamhet. Den information som efterfrågas vid en anmälan om ändring av befintlig verksamhet framgår av blanketten "Anmälan enl MB – ändring av befintlig verksamhet".

Det är dock viktigt att ha i åtanke att ändringar som är mer omfattande t ex om en ny typ av verksamhet tillförs en befintlig verksamhet och denna ändring har beteckningen C i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd så skall blanketten "Anmälan enligt miljöbalken om ny verksamhet" användas. Har förändringen beteckningen A eller B i nämnd bilaga så krävs tillstånd för förändringen.

När det gäller förändringar av tillståndspliktiga verksamheter så kan en förändring som har beteckningen C i bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd medföra att denna ändring omfattas av tillståndsplikt. Detta beror på om förändringen omfattas av verksamhetens tillstånd enligt miljöbalken eller inte.

Exempel 1

En bensinstation önskar öppna en fordonstvätt

Av bilagan till förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd framgår att bensinstationen omfattas av anmälningsplikt om mer än 1 000 kbm flytande motorbränsle eller 1 miljon normal kubikmeter gas hanteras per år (SNI-kod 50.50-1, C). Om ägaren av bensinstation avser tvätta mer än 5 000 personbilar per år så är även denna anläggning anmälningspliktig (SNI-kod 50.201-1, C) enligt miljöbalken. Ägaren skall i så fall skicka in en anmälan om ny verksamhet till Miljönämnden.

Exempel 2

En tillståndspliktig verksamhet önskar installera en fordonstvätt

I tillståndet enligt miljöbalken finns det villkor för vad som får släppas ut till det kommunala avlopps nätet. Den typ av utsläpp som uppstår från en fordonstvätt finns dock inte reglerat i tillståndet. Ägaren till den tillståndspliktiga verksamheten kommer att tvätta mer än 5 000 personbilar per år eller 1 000 tvättar per år av andra fordon såsom lastbilar eller traktorer (SNI-kod 50.201-1, C).

I detta exempel blir det avgörande om ändringen kan betraktas som mindre och inte medföra att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Betraktas förändringen som mindre så räcker det med en anmälan om ny verksamhet till Miljönämnden (Anmälan enligt miljöbalken om ny verksamhet). Det är dock viktigt att det i denna anmälan motiveras att förändringen kan betraktas som mindre och omfattas av det befintliga tillståndsbeslutet. Om ägaren istället bestämmer sig för att tvätta ett mindre antal bilar än vad som anges ovan räcker det om en anmälan om ändring av verksamheten skickas till Miljönämnden.

Kan inte förändringen betraktas som mindre så anses det att denna bryter mot ägarens tillstånd till verksamheten. Detta gäller oberoende av hur många tvättar som kommer att ske per år. I detta fall måste ägaren ansöka om nytt tillstånd för hela verksamheten.

Kontakta alltid Miljöförvaltningen om Ni är osäker på vad som gäller för en planerad förändring.

VERKSAMHETSUTÖVARENS EGENKONTROLL

Enligt miljöbalken har verksamhetsutövaren ansvaret att självständigt följa miljöbalkens regler, föreskrifter som meddelats med stöd av miljöbalken samt de beslut och domar som myndigheter har fattat. Det är verksamhetsutövarens ansvar att ta reda på bl.a. vilka lagkrav som gäller för verksamheten samt hålla denna kunskap uppdaterad, utan att någon myndighet påtalar det. Ansvaret omfattar även att undersöka och kontrollera verksamhetens påverkan på miljö och hälsa och följa upp resultaten av miljö- och hälsoskyddsarbetet. Detta kan ske genom t.ex. mätningar och nedskrivna rutiner. Ansvaret kan gälla även när verksamheten är avslutad.

Detta ansvar kallas egenkontroll och finns reglerat i 26 kap 19 § miljöbalken. I förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll finns ytterligare bestämmelser som gäller för de som omfattas av anmälnings- eller tillståndsplikt enligt 9 eller 11-14 kapitlet miljöbalken. Verksamhetsutövaren ska enligt förordningen om verksamhetsutövarens egenkontroll:

- Ha en fördelning av det organisatoriska ansvaret av de frågor som rör verksamhetens miljöpåverkan.
- Ha dokumenterade rutiner för att kontrollera att bl.a. utrustning hålls i gott skick.
- Undersöka och bedöma riskerna med verksamheten från miljö- och hälsosynpunkt och dokumentera detta.
- Rapportera om driftsstörningar till tillsynsmyndigheten.
- Förteckna de kemiska produkter och biotekniska organismer som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker ur miljö- och hälsosynpunkt.

Verksamhetsutövaren skall kunna visa för tillsynsmyndigheten att hänsynsreglerna följs och hur egenkontrollen går till i praktiken och resultaten av den. Om tillsynsmyndigheten begär det ska verksamhetsutövaren lämna in ett förslag på kontrollprogram där rutiner finns nedskrivna.

Mer information om egenkontroll finns i Naturvårdsverkets handbok (2001:3) om egenkontroll. Den kan beställas från Naturvårdsverkets kundtjänst (telefon: 08-698 12 00). Naturvårdsverkets föreskrifter och handböcker finns också tillgängliga på www.naturvardsverket.se.